

Bijlage: Samenvattingen projecten vier consortia

Project 1. It takes a village: Samen bouwen aan lokale netwerken voor een veerkrachtige generatie

Ouders en kinderen hebben baat bij een breed en divers netwerk van mensen die hen steunen. Helaas staat deze sociaalpedagogische basis steeds meer onder druk. Ouders hebben vaak het gevoel er alleen voor te staan. Tegelijk willen mensen best helpen, maar weten ze niet goed hoe en of dat wel gewenst is. Hierdoor blijven momenteel veel potentiële medeopvoeders in de directe omgeving van ouders en kinderen onbenut. Dit project heeft als doel om de sociaalpedagogische basis rond gezinnen in drie Rotterdamse focuswijken te versterken door gedeeld opvoederschap in de wijk te bevorderen.

Het project richt zich op vijf vragen:

1. Wie worden in de wijk gezien als (potentiële) medeopvoeders door ouders, kinderen, buurtbewoners en professionals?;
2. Hoe krijgt gedeeld opvoederschap momenteel vorm?;
3. Welke factoren bevorderen betrokkenheid en duurzame samenwerking tussen (mede)opvoeders of staan die juist in de weg staan?;
4. Wat is er nodig om wat al werkt in het bevorderen van gedeeld opvoederschap verder te versterken, en belemmerende factoren te verminderen?;
5. Hoe kunnen we de in deze regio opgedane inzichten toepassen in andere regio's?

Het project werkt actiegericht en in co-creatie met ouders, kinderen, buurtbewoners en professionals, binnen een lerende gemeenschap. Door samen kennis te ontwikkelen en praktijkgerichte oplossingen te ontwerpen, draagt het project bij aan duurzame, sluitende netwerken van steun rond gezinnen. Via nieuwe inzichten over gedeeld opvoederschap, overdraagbare toepassingen van kennis en praktijkgerichte innovaties, maken we niet alleen lokaal impact maar ook in andere Nederlandse regio's.

Project 2. Generation CoNNect: Polarisatie Tegengaan en LHBTQ+ Inclusie Versterken in Noord-Nederland

Generation CoNNect versterkt de sociaalpedagogische basis in Noord-Nederland door polarisatie rond seksuele en genderdiversiteit te verminderen en inclusie duurzaam te verankeren. We richten ons op jongeren (12–18 jaar) in onderwijs, wijk, sport en geloofsgemeenschappen, met specifieke aandacht voor regionale factoren zoals sociaaleconomische kwetsbaarheid, plattelandskarakter en religieuze diversiteit.

Het project vertrekt vanuit het inzicht dat LHBTQ+-inclusie een voorwaarde is voor veiligheid, welzijn en gelijke kansen, en dat polarisatie niet alleen een risico vormt, maar ook een kans om waarden van wederkerigheid, zorgzaamheid en sociale verantwoordelijkheid te versterken. Onze Theory of Change is dat inclusie duurzaam groeit wanneer jongeren, ouders en professionals samen betekenis geven aan verschil, oefenen met inclusieve omgangsvormen en deze praktijken verankeren in beleid en dagelijkse routines.

We combineren inzichten uit ontwikkelingspsychologie, sociale psychologie, pedagogiek, jeugdstudies, religiewetenschappen en sociologie in een participatief actieonderzoek binnen de Impact Plan Benadering. In vier werkpakketten voeren we contextanalyse, co-creatie, implementatie en verankering uit. Jongeren, ouders, docenten, sportcoaches, jeugdwerkers, begeleiders in geloofsgemeenschappen en beleidsadviseurs ontwikkelen samen

interventies, zoals storytelling en theater in het onderwijs, buurt- en dialoogtrajecten in de wijk, sportieve acties in teams, en reflectie in geloofsgemeenschappen.

De verwachte opbrengsten omvatten nieuwe kennis over mechanismen van normverandering, intergenerationele dialoog en professionele handelingsbekwaamheid; toepasbare materialen voor scholen, sportverenigingen en geloofsgemeenschappen; en beleidsborging via regionale, reflectieve leernetwerken. Het project levert daarmee zowel wetenschappelijke verdieping als een overdraagbaar model voor toekomstbestendig, inclusief jeugdbeleid. Generation CoNNect bouwt aan een sociaalpedagogische basis waarin samen leren en oefenen de nieuwe norm is om respectvolle omgang vorm te geven.

Project 3. Opgroeien doe je samen! Community schools voor versterking van de sociaal-pedagogische basis van jonge kinderen

Opvoeden doe je samen – een veel gezegde uitspraak. Maar past dit wel in onze huidige individualistische samenleving? De druk op ouders neemt toe en steeds meer ouders raken overbelast. Tegelijkertijd zien we de kosten van de jeugdzorg stijgen. Daarom is het tijd om het tij te keren en weer terug te gaan naar de basis: samen opvoeden. In dit voorstel bieden we een oplossing voor het versterken van de sociaalpedagogische basis van het jonge kind door het versterken van de sociale basis van het gehele gezin. Dit project onderzoekt of community schools – scholen die in verbinding staan met wijkbewoners en organisaties in de wijk – de kern kunnen vormen voor het versterken van deze basis, voor het kind én het gezin. Door actie- en praktijkgericht onderzoek willen wij niet alleen community schools opzetten en doorontwikkelen, maar ook de kennis over wat werkt vergroten.

Gemeente Goirle heeft al langer de wens om hun scholen en kinderopvang door te ontwikkelen tot community schools, vooral voor kinderen tussen 0-7 jaar. Er zijn stappen genomen, maar doorpakken blijft lastig. In dit project zullen de scholen, kinderopvang, professionals en gezinnen ondersteund worden om in co-creatie met actieonderzoekers een community school vorm te geven. Om leren van elkaar te stimuleren, zullen we een leernetwerk opzetten van deelnemende scholen en samenwerkende partijen. Onze intentie is om het leernetwerk duurzaam te borgen en aan te sluiten bij bestaande netwerken, zodat de resultaten van dit project uiteindelijk kunnen bijdragen aan veilig, gezond en kansrijk opvoeden en opgroeien in heel Nederland.

Project 4. GROW2GETHER: Samenwerken om Onderwijstransities voor Kinderen met Extra Ondersteuningsbehoeften te Verbeteren

GROW2GETHER focust op het verbeteren van in- en doorstroom van kinderen met extra ondersteunings-behoeften in de doorgaande lijn naar en binnen het regulier onderwijs. Drie kennisleemtes belemmeren deze transitie: (1) gebrek aan kennis en kunde betreffende meerlaagse ondersteuning in het regulier onderwijs (interventies voor alle kinderen, specifieke doelgroepen en individuele kinderen), (2) onvoldoende inzicht in hoe integrale systemische samenwerking binnen de sociaalpedagogische basis (SPB) vormgegeven kan worden, en (3) gebrek aan kennis over de benodigde structuren en processen voor transformatief samenwerken, die integraal en systemisch is, en gericht op samen leren en innoveren.

GROW2GETHER adresseert deze kennisleemtes via participatief actieonderzoek in een getrappt onderzoeksproces in de regio Kampen. In Change Labs leren en experimenteren sleutelspelers uit de microsystemen van de SPB—school, thuis, buitenschoolse opvang, wijk, sociaal domein en sportverenigingen—op casusniveau. Inzichten worden gedeeld en gevalideerd in drie contextspecifieke leergemeenschappen: instroom primair onderwijs (po; 2,5–6 jaar), doorstroom po (6–12 jaar), en doorstroom voortgezet onderwijs (vo; 10–14 jaar). Vervolgens worden deze inzichten geborgd, verspreid en opgeschaald via een expertisecentrum.

GROW2GETHER levert inzicht in effectieve interventies en transformatieve samenwerking binnen de SPB. Verwachte resultaten zijn: zicht op hoe afname van uitstroom naar gespecialiseerd onderwijs in regio Kampen gerealiseerd kan

worden, overdraagbare kennis en handvatten voor landelijke opschaling, en versterking van de wetenschappelijke kennisbasis over transformatief samenwerken in de SPB rondom kinderen met extra ondersteuningsbehoeften. Door deze kennisontwikkeling brengt GROW2GETHER de ambitie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor een inclusiever onderwijssysteem in 2035 een stap dichterbij.